

Jak se žije v obci... Červené Janovice

„Žijeme tak trochu v pohraničí,“ žertuje starosta Miroslav Ptáček a naráží tak na skutečnost, že na obce z hraničních okresů kraje se v minulosti s rozvojem a budováním infrastruktury mnohdy zapomínalo. Jsou daleko od centra republiky, kraje a leckdy i okresu, takže práce na jejich zvelebení je nemálo. Červené Janovice, stojící 15 kilometrů od Kutné Hory na hranici Středočeského kraje, jsou se svým, kdysi okresním, městem spjaty pevnou pupeční šňůrou. Měly dříve i podobný obecní znak – jen s tím rozdílem, že janovický neobsahoval alegorické postavy jako znak kutnohorský.

Kutnohorská obec zakoupila Janovičky, jak se tehdy Červené Janovice nazývaly, v roce 1724. Zámek se změnil v byty a kanceláře a v pivovar se sladovnou, který obec v roce 1900 zrušila a pozemek zámku rozprodala. Jak to ovliv-

nilo dnešní podobu Červených Janovic?

„Určitě v tom, že nemáme k dispozici obecní pozemky pro novou výstavbu rodinných domů jako mnoho jiných obcí v regionu. Vhodné pozemky vlastní buď město Kutná Hora, nebo soukromníci. Máme sice vypracovaný územní plán, v němž jsou stanoveny lokality vhodné k rodinné výstavbě, ale tyto pozemky jsou v soukromém vlastnictví.“

Vaše obec byla vždy zemědělská, platí to i dnes?

„Ano, největším zaměstnavatelem u nás je akciová společnost Agro Podlesí, s níž máme velmi dobré vztahy. Je to silný partner, se kterým si vycházíme vstřícně, pořádáme společné akce. Obhospodařují 4 tisíce hektarů půdy v okolí. Máme tu i další místní firmy, například stavební, autoservis, dvě restaurace a dva obchody, které také poskytují pracovní místa. Naši občané dále jezdí za prací do Kutné Hory, Čáslavi nebo Zruče nad Sázavou.“

Občanská vybavenost vaší obce je v porovnání s jinými, většími obcemi velice dobrá...

„V tomto směru si nemůžeme stěžovat, máme fungující základní školu, mateřskou školku, dva obchody, dvě restaurace a zdravotnické středisko, kde působí praktický lékař, dětský lékař a zubař.“

Co se vám podařilo v uplynulých letech v obci zlepšit? Překonali jste „syndrom pohraničí“?

„Pevně doufám, že ano. Ve funkci starosty jsem čtyři roky, v předšlém volebním období jsem byl místostarostou. Tahle práce je úvazek na 24 hodin a člověk ji musí vnímat jako poslání, zvláště u malé obce, kde skoro všechno musíte takzvaně ‚vydupat‘ ze země. Podařilo se nám vybudovat vodovod, jednalo se o investici ve výši cca 45 milionů korun, které vedle vlastních zdrojů pomohla dotace z ministerstva zemědělství a ze Středočeského kraje. První etapa, výstavba sedmikilometrového přivaděče z Lomce, byla dokončena v roce 2010, druhá etapa – vodovodní řády v obci, stavba vodojemu a domovní přípojky – byla zkolaudována v prosinci loňského roku. Dnes můžete vidět nad Červenými Janovicemi novou

dominantu – vodojem s kapacitou 200 hektolitrů vody.

Na základě členství v MAS ‚Lipa pro venkov‘ jsme díky jejich programům v létě loňského roku kompletně zrekonstruovali elektroinstalaci v naší základní škole a také obnovili a rozšířili dětské hřiště v areálu základní školy.

Také bych rád vzpomněl dvě vý-

znamná výročí, která jsme v uplynulých letech oslavili a která také výrazně zviditelnila naši obec. 15. října 2011 jsme si připomněli 100 let od vysvěcení našeho kostela sv. Martina, který byl postaven na místě, kde stával starý kostel. Oslavy byly spojeny se ‚Setkáním rodáků a přátel obce Červené Janovice‘, čímž se splnilo mé tajné přání.

Zámek Červené Janovice

Na místě dnešního zámku stávala gotická tvrz obehnaná vodním příkopem. Prvními jejími doloženými držiteli jsou Ješek, Zdeněk a Mojek ze Soutic (1383). Až do druhé poloviny 16. století se v roli držitelů střídaly drobné české šlechtické rody, pak se na 70 let stali držiteli tvrze Kolovraté. 28. srpna 1551 se na janovické tvrzi narodil Václav Budovec z Budova, pozdější významný politik, diplomat a spisovatel, který se velkou měrou zasadil o vydání Majestátu císaře Rudolfa II. Patřil mezi dlouholeté vůdce stavovské protihabsburské opozice a jako účastník druhé pražské defenestrace byl 21. června 1621 popraven na Staroměstském náměstí jako jeden z 27 českých pánů.

Na přelomu 16. a 17. století došlo ještě za Kolovratů k renesanční přestavbě tvrze, kdy byly položeny základy dnešní čtyřkřídlé dispozice. Jedním z pozůstatků renesančních úprav jsou psaníčková sgrafita na severní straně západního křídla, která byla objevena až počátkem roku 2011 pod opadanou barokní omítkou.

Za prvních držitelů z rodu Obyteckých z Obytec, manželů Aleny Markéty a Litmíra Vyduny, byl zámek v letech 1650 – 1660 přestavěn v duchu raného baroka podle plánů italského stavitele a štukatéra Carla Brentaniho.

V roce 1724 Janovičky koupila Kutnohorská obec. V té době se jim zřejmě začalo říkat Červené podle jejich městského znaku. Město se o zámek téměř nestaralo, takže postupně chátral, i když v něm byly kanceláře a byty úředníků lesnické správy a pivovar se sladovnou. V roce 1918 muselo být sneseno severovýchodní nároží a přestavěno severní a východní křídlo, která tak ztratila svůj barokní ráz.

V roce 1948 zámek převzal Národní výbor. Až do poloviny 80. let minulého století v něm byly byty, místní lidová knihovna, doktorská ordinace a pohostinství. Hospoda ve velkém sále v přízemí byla uzavřena v polovině 90. let. Poté zůstal zámek zcela nevyužit. V roce 2002 ho koupil Richard Cortés, který nechal nově zavést elektřinu a vodu do prvního patra západního a části jižního křídla. Několik let zajišťoval nejnnutnější udržovací práce.

Druhou významnou akcí byla 31. května 2013 oslava 135 let od založení Sboru dobrovolných hasičů v Červených Janovicích.“

Vratme se k vaší základní škole. Jak to je s jejím naplněním? Vypadá hodně velká...

„Když jsem do ní chodil já před třiceti lety, bylo nás tam 250 dětí. To už dnes neplatí, máme 40 dětí v malotřídce 1. až 5. ročník.“

To ale není nic špatného, že? Vzpomeňme jen na Obecní školu...

„Samozřejmě, že ne. Obě mé děti do ní chodí, jedno do první třídy, druhé do čtvrté. Vnímám tu symbiózu, společné prožívání, vědomí a soucítění, je to úžasné, všichni se znají a dokážou se pochopit i pomoci. Učitelé mají prostor se dětem věnovat a jsou potom vidět výsledky.

budově obecního úřadu. Investice za tři miliony korun zajistí budově zateplení fasády, výměnu oken a dveří a nový otopný systém. Dále jsme na Středočeský kraj podali žádost o dotaci na opravu naší hasičské zbrojnice. Čeká nás oprava místních komunikací, které utrpěly stavbou vodovodu. V květnu by také měla konečně začít rekonstrukce silnice II/339 procházející naší obcí, která již nutně potřebuje opravu. Dělán nezbytné kroky, aby se vše podařilo, protože potom dostanou Červené Janovice novou, hezkou tvář, a to je mé přání.“

Vaše obec má kolem 670 obyvatel, přesto u vás pulzuje spolkový život...

„To je pravda, fungující spolky jsou zárukou, že je v obci živo, a my naštěstí máme několik aktivních

Když vzpomenu poslední úspěch, tak naši školu reprezentovaly čtyři děti na okresní recitační soutěži a tři z nich získaly ocenění. Máme také hezkou mateřskou školku, v ní je nyní 28 dětí. Základní škole i mateřince slouží školní jídelna.“

Co vás čeká v letošním roce?

„Na základě přidělené dotace Státního fondu životního prostředí nyní zahajujeme stavební práce na

spolků – Sbor dobrovolných hasičů, Myslivecké sdružení, TJ Sokol Červené Janovice – fotbalový oddíl, a v posledních třech letech dobře funguje i tenisový oddíl. Nesmím zapomenout velice úspěšný kroužek mladých hasičů, který pod vedením manželů Růžičkových sbírá ocenění i v rámci republikových soutěží. Do činnosti každého spolku jsem, jako starosta, nějakým způsobem zapojen.

Společně pořádáme nejrůznější akce, dá se říci, že v podstatě každý měsíc se u nás koná nějaká kulturní nebo společenská akce. V lednu máme myslivecký ples, v únoru hasičský, v březnu dětský karneval, koncem dubna každoročně pořádáme setkání s našimi důchodci, které se těší velké oblibě, letos se ho zúčastnilo víc jak 80 seniorů. V červnu nás čeká Dětský den, o prázdninách velký fotbalový turnaj Pukma Cup, na který se sjíždí kolem 25 týmů nejen z našeho okresu. V září

nás čeká hasičská soutěž a drakiáda. V listopadu vždy chystáme Svatomartinský lampiónový průvod od školy, se zastávkou v kostele, do místní hospody U Strejčků, kde je pro děti připravena diskotéka. Agro Podlesí samostatně pořádá třeba oslavu MDŽ nebo vánoční večírek. Každý rok navštěvuje naši obec také Český rozhlas - Region se svým programem.“

Specifikou Červených Janovic je sídlo okresní organizace Svazu tělesně postižených. Jaká je s nimi spolupráce?

„Naprostě vynikající, snažíme se jejich aktivity podporovat. Vedle poradenské činnosti mají u nás vyhlášenou půjčovnu kompenzačních a rehabilitačních pomůcek, takže k nám jezdí lidé i ze sousedních okresů. Jsou velmi aktivní i ve tvůrčí činnosti, mají tu dílnu, v níž

vyrábějí předměty pro různé příležitosti, jako jsou například Velikonoce nebo Vánoce. Spolupracují s naší základní školou a svoje výrobky potom společně prezentují na prodejních výstavách ve zdejší hospodě. Hezká spolupráce a propojení, zdálo by se, odlišných světů...“

Jak to vypadá se zámekem?

„Půl roku má nového majitele, který během zimy zajistil nezbytnou opravu střechy. Plánuje postupné opravy tohoto historického objektu, částečně by prostory mohly být přístupné i obyvatelům obce nebo členům místních spolků. Jsem velmi rád, že se celá záležitost začala vyvíjet dobrým směrem.“

Přejeme vám, ať se vám všechny letošní plány podaří splnit!

Dana Čermáková
Fotografie autorka

